

Nr 3.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1953/54 under tredje huvudtiteln, avseende anslagen inom utrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

Utrikesförvaltningen.

1:o) **Utrikesförvaltningen: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tredje huvudtiteln (punkt 1, s. 2—9 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för den 2 januari 1953) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för utrikesförvaltningen, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för utrikesförvaltningen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1953/54, dels ock till Utrikesförvaltningen: Avlöningar för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 24 326 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 22 344 000 kronor.

I fråga om *diplomatisk och konsulär personal* föreslår departementschefen, att två nya tjänster inrättas i departementet, nämligen en extra ordinarie förste sekreterare i Ce 29 och en rekryteringsbefattning (attaché) i Cf 19. Tillkomsten av kol- och stålunionen har enligt departementschefen medfört ett omedelbart behov av en tjänsteman med beskickningsråds ställning vid den nyupprättade svenska delegationen hos unionens Höga Myn-dighet. För nästa budgetår föreslås skola till nämnde tjänsteman utgå arvode, motsvarande lön i 37 lönegraden, från avlöningsanslaget. Han anses vidare böra få åtnjuta de avlöningsförmåner i övrigt, som tillkommer beskickningsråd. För delegationen föreligger dessutom, framhåller departementschefen, behov av ett skrivbiträde, för vilket arvode, motsvarande lön i 13 lönegraden, torde böra beräknas under avlöningsanslaget. Det förut-sattes, att biträdet i övrigt tillerkännes de förmåner, som tillkommer vid beskickning eller konsulat tjänstgörande skrivbiträden.

Ekonomibyrån har, såsom anmälts i 1952 års statsverksproposition, till-förts uppgifter, som vidgat dess verksamhet utöver det i egentlig mening kamerala området. Personalen, som i anledning härav genom beslut vid

nämnda års riksdag ökats med en amanuens, är, framhåller departementschefen, på grund av göromålets nuvarande omfattning icke tillräcklig för sina uppgifter. I synnerhet gäller detta fastighetsdetaljen. Med hänsyn till den särskilda beskaffenheten av detaljens ärenden samt omfattningen av dess verksamhet anses arbetet lämpligen böra ledas av en befattningshavare med teknisk-merkantil utbildning och allmän praktisk erfarenhet av detta slags göromål. För att detta önskemål skall kunna tillgodoses föreslås inrättande av en intendenttjänst i lönegraden Ce 27. Vid bifall till detta förslag kan den hittillsvarande dubbleringen av kamrerstjänsten upphöra och kamreraren återgå till sina ordinäre göromål.

Befattningen som kamrerare har föreslagits skola överföras på övergångsstat. Vid ledighet för kamreraren föreslås vikarie skola erhålla vikariatersättning såsom om befattningen vore placerad i 27 lönegraden.

Jämlikt 1943 års riksdagsbeslut anvisades 16 000 kronor såsom årligt arvode åt en extra tjänsteman å *pressbyrån* med journalistisk skolning och erfarenhet. Ifrågavarande tjänsteman, som i förening med sina speciella arbetsuppgifter även förestår den sektion inom byrån, som huvudsakligen handhar departementets förbindelser med pressen, har sedermera placerats i lönegraden Cg 29. Då behovet av denna tjänst visat sig bli stadigvarande, föreslås den skola överföras å extra ordinarie stat. Befattningen, som är av administrativ natur, anses böra benämnas pressombudsman.

Beträffande *biträdespersonal m. fl.* har departementschefen under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslagit, att en tjänst i departementet såsom kanslibitråde i Ce 11 uppflyttas till kontorist i Ce 13.

Två kontoristbefattningar föreslås skola överföras å ordinarie stat. I personalförteckningen skulle sålunda upptagas ($13 + 2 =$) 15 kontorister. Antalet ordinarie kontorsbiträden är enligt personalförteckningen 87. Till följd av inträffad avgång är dock för närvarande endast 76 tjänster besatta. 20 extra ordinarie kontorsbiträden, vilka den 1 juli 1953 kan räkna sju tjänstår, kommer då jämlikt grunderna för den reglerade befordringsgången att konstitueras till kontorsbiträden i lönegraden Ca 8. Å andra sidan blir två dylika kontorsbiträdesbefattningar icke längre erforderliga, där est två extra ordinarie kontoristtjänster såsom föreslagits överföres å ordinarie stat. För nästa budgetår skulle alltså ($76 + 20 - 2 =$) 94 kontorsbiträden upptagas i personalförteckningen. En befattning såsom kanslibitråde å övergångsstat kan, sedan innehavaren av tjänsten numera avlidit, avföras från förteckningen.

Inom utrikesförvaltningen finnes en regeringskurir, vilken för närvarande är placerad i lönegraden Cg 16. Med hänsyn till att stadigvarande behov föreligger av nämnda tjänst, föreslås befattningen skola överföras å extra ordinarie stat. Under hänvisning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor föreslås vidare, att tjänsten uppflyttas i 19 lönegraden.

För avlöning åt en kvalificerad översättare i ryska språket finnes för närvarande medel beräknade under nu ifrågavarande anslag. Det för ändamålet anvisade beloppet har emellertid numera visat sig vara otillräckligt. Departementschefen föreslår, att denne erhåller löneförhöjning med 8 000 kronor.

I prop. 1950: 153 anmälades ett av särskilda sakkunniga (SOU 1949: 57) tillstyrkt förslag om upprättande av ett lönat konsulat i San Pedro. Av statsfinansiella skäl ansåg departementschefen sig emellertid då icke kunna biträda detta förslag. För att de svenska intressena skall kunna nöjaktigt tillvaratagas har en svensk lönad tjänsteman emellertid placerats i San Pedro som föreståndare för ett därstädes inrättat sjöfartskansli, lydande under det olönade vicekonsulatet i Los Angeles. För detta ändamål har en extra tjänsteman tillfälligt kunnat utnyttjas. Denna möjlighet föreligger icke under nästa budgetår, och departementschefen förordar därför, att medel beräknas för tjänsten i fråga.

De av departementschefen framlagda förslagen påkallar en ökning av medelsanvisningen med 20 148 kronor för en förste sekreterare i Ce 29, 11 868 kronor för en attaché i Cf 19, 26 700 kronor för arvode till en tjänsteman med beskickningsråds ställning vid delegationen hos kol- och stålunionens Höga Myndighet, 18 276 kronor för en intendent i Ce 27, 9 348 kronor för arvode till en kontorist vid nämnda delegation, 8 652 kronor för en extra tjänsteman i Cg 11 i San Pedro, 1 380 kronor för uppflyttning av en regeringskurir i Cg 16 till Ce 19, 696 kronor för uppflyttning av ett kanslibitråde i Ce 11 till kontorist i Ce 13 samt 8 000 kronor för löneförhöjning åt en kvalificerad översättare i ryska språket. Med hänsyn till belastningen erfordras för exspektansarvoden 47 000 kronor samt för vikariats- och övertidsersättningar 41 500 kronor respektive 25 000 kronor. Härtill kommer automatiska utgiftsstegringar med 31 104 kronor i anledning av uppflyttningen av normallönegraden 24 till lönegraden 25, 76 812 kronor på grund av den ändrade befordringsgången för attaché- och amanuenspersonal, 9 048 kronor för uppflyttning av expeditionsvakter från 9 till 10 lönegraden, 63 808 kronor för höjning av vissa biträdestjänster i departementet i enlighet med biträdesutredningens förslag (jfr prop. 1952: 146 samt r. skr. 314), 10 548 kronor för de tjänsteförändringar, som genomförts i anledning av propositionen 1952: 251, 87 300 kronor för löneklassuppflyttningar och uppflyttningar i reglerad befordringsgång för biträdespersonal samt 1 495 000 kronor för höjningen av det rörliga tillägget. Å andra sidan minskas medelsbehovet med 9 684 kronor, utgörande avlöning till ett kanslibitråde å övergångsstat. Anslaget bör alltså höjas med 1 982 504 kronor eller i runt tal 1 982 000 kronor och för nästa budgetår uppföras med 24 326 000 kronor.

Utskottet har funnit sig böra godtaga de av departementschefen under förevarande punkt gjorda anslagsberäkningarna och har icke något att erinra mot den föreslagna personalförteckningen och avlöningsstaten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för utrikesförvaltningen:

Personalförteckning.

I. Diplomatisch och konsulär personal.

A. Ordinarie tjänstemän:

Befattning	Lönegrad
1 sändebud såsom kabinettssekreterare	Co 19
4 sändebud	Co 19
7 sändebud	Co 17
1 chef för handelsavdelningen	} eller Co 15
3 utrikesråd såsom avdelningschefer	
19 sändebud	Co 15
6 generalkonsuler	Co 15
1 protokollchef	Ca 37
10 byråchefer	Ca 37
24 beskickningsråd, handelsråd eller konsuler	Ca 37
9 förste sekreterare	Ca 29
22 förste beskickningssekreterare eller förste vicekonsuler	Ca 29
12 andre sekreterare	Ca 25
12 beskickningssekreterare eller vicekonsuler	Ca 25
31 förste kanslister eller kanslister	} eller Ca 16

B. Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 25:

1 beskickningsråd	Ce 37
6 förste sekreterare	Ce 29
3 förste beskickningssekreterare eller förste vicekonsuler	Ce 29

II. Administrativ personal.

A. Ordinarie tjänstemän:

1 kansliråd och chef för arkivet	Ca 37
1 kansliråd och chef för ekonomibyrån	Ca 37
1 förste arkivarie	Ca 31
1 förste bibliotekarie	Ca 31
2 arkivarier	Ca 27
1 förste revisor	Ca 27
1 kontorsskrivare	Ca 19
1 förste kansliskrivare	Ca 17
17 kansliskrivare	Ca 15
15 kontorister	Ca 13
2 förste expeditionsvakter	Ca 12

Befattning	Lönegrad
1 förste expeditionsvakt	Ca 11
21 kanslibiträden	Ca 11
7 expeditionsvakter	Ca 10
94 kontorsbiträden	Ca 8

B. Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 25:

1 pressombudsman	Ce 29
1 intendent	Ce 27

C. Tjänstemän å övergångsstat:

1 kamrerare	Ca 29
4 kansliskrivare	Ca 15
1 kanslibitråde	Ca 11

III. Pressattachéer.**Extra ordinarie tjänstemän i högre lönegrad än Ce 25:**

7 pressattachéer	Ce 29
------------------------	-------

b) godkänna följande avlöningsstat för utrikesförvaltningen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1953/54:

Avlöningsstat.

I. Diplomatisk och konsulär personal	14 330 000
1. Avlöning till departementschefen, ministern för utrikes ärendena	37 800
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 662 000
3. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	8 000
4. Exspektansarvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	177 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 075 000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	8 393 000
a. Representationsbidrag till ministern för utrikes ärendena	20 000

b. Representations- och hyresbidrag till vissa befattningsha- vare i utrikesdepar- tementet	20 000	
c. Prisutjämningsstill- lägg	5 690 000	
d. Särskilda förmåner i övrigt, <i>förslagsvis</i> 2 663 000		
7. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 977 200	
II. Administrativ personal		7 187 000
1. Avlöningar till ordinarie tjänste- män, <i>förslagsvis</i>	603 000	
2. Avlöningar till icke-ordinarie per- sonal	2 333 000	
3. Ortstillägg	2 725 000	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 526 000	
III. Pressattachéer		416 000
1. Avlöningar till icke-ordinarie per- sonal	102 000	
2. Ortstillägg, <i>förslagsvis</i>	260 000	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	54 000	
IV. Av vederbörande utlandsmyndigheter anställd personal		2 393 000
		<hr/> Summa kronor 24 326 000

c) till *Utrikesförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 24 326 000 kronor.

2:o) *Utrikesförvaltningen*: *Omkostnader*. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, s. 9—11) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 6 590 000 kronor.

Beträffande anskaffningen av tjänstebilar för beskickningar och konsulat har departementschefen anmält, att utöver de anskaffningar, som i 1948—1952 års statsverkspropositioner bragts till riksdagens kännedom, på statens bekostnad inköpts tjänstebilar jämväl för beskickningarna i Bonn, Djakarta, Helsingfors och Prag. Kostnaderna för ifrågavarande inköp har uppgått till sammanlagt omkring 30 500 kronor. Vidare har fem tidigare anskaffade bilar utbytts mot tre nya till ett pris av tillhoppa 36 850 kronor. Såsom likvid för de bilar, som samtidigt avyttrats, har emellertid statsverket under vederbörande inkomsttitel tillförts ett belopp av sammanlagt 28 475 kronor, varför nettoutgiften utgjort 8 375 kronor.

I fråga om anslagsberäkningen innebär Kungl. Maj:ts förslag en minskning i förhållande till löpande budgetår av 114 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Utrikesförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 6 590 000 kronor.

3:o) **Ersättningar åt olönade konsulter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 11), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar åt olönade konsulter* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 360 000 kronor.

Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.

4:o) **Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 11 och 12), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Permanent skiljedomstolens internationella byrå i Haag* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 4 000 kronor.

5:o) **Förenta Nationerna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, s. 12) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 3 600 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 3 600 000 kronor.

Departementschefen har framhållit, att storleken av Sveriges bidrag till Förenta Nationerna för år 1953 icke kunnat vid statsverkspropositionens framläggande med full säkerhet bedömas, varför han tills vidare räknat med oförändrat anslag.

Sedermera har till utskottet under hand överlämnats en inom utrikesdepartementet upprättad promemoria, varav inhämtas att Förenta Nationernas generalsekreterare i skrivelse den 31 december 1952 meddelat, att Sveriges bidrag till Förenta Nationerna för år 1953 efter en bidragskvot av 1,65 % (1,73 % föregående år) bestämts till 689 968 dollars netto, motsvarande i svenskt mynt 3 574 034 kronor.

Utskottet. Såsom av förenämnda promemoria framgår utgör Sveriges bidrag till Förenta Nationerna för år 1953 3 574 034 kronor eller, i avrundat tal, 3 575 000 kronor. Anslaget torde därför böra uppföras med sistnämnda belopp, vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en minskning med 25 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *Förenade Nationerna* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 3 575 000 kronor.

6:o) **Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 12), innebärande en anslagsminskning av 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

7:o) **Europarådet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7, s. 12 och 13) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 375 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 325 000 kronor.

Det förslag till budget för Europarådet för år 1953, som förelagts medlemsstaterna, upptager utgifter till ett sammanlagt belopp av 906 000 000 franska francs. Härav skall 896 000 000 francs bestridas genom bidrag från medlemsstaterna. För Sverige, vars bidragskvot är 2,8 %, skulle bidraget alltså utgöra 25 088 000 francs eller i svenskt mynt 373 811 kronor.

Storleken av bidraget för år 1954 kan, framhåller departementschefen, ännu icke med säkerhet bedömas. Det bör enligt departementschefen antas komma att uppgå till ungefär samma belopp som i budgetförslaget för år 1953 eller i runt tal 375 000 kronor, med vilket belopp anslaget alltså bör upptagas.

Utskottet. Enligt vad utskottet under hand från utrikesdepartementet inhämtat kommer Sveriges bidrag till Europarådet för år 1953 enligt den numera fastställda budgeten att uppgå till 24 306 800 franska francs, motsvarande i svenskt mynt 362 171 kronor 32 öre eller, i avrundat tal, 363 000 kronor. Anslaget torde därför böra upptagas med sistnämnda belopp, vilket i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag innebär en minskning med 12 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *Europarådet* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 363 000 kronor.

8:o) **Särskilda förhandlingar med främmande makter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 13), innebärande en till följd av belastningen å anslaget föranledd anslagsminskning av 400 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilda förhandlingar med främmande makter* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor.

9:o) **Bidrag till internationell hjälpverksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, s. 13—17) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 6 000 000 kronor.

Departementschefen har lämnat en redogörelse för behovet av svenska bidrag till nödhjälp och återuppbyggnad i Korea, flyktinghjälp, barnhjälp och tekniskt bistånd åt underutvecklade länder. Även andra hjälpbehov kan enligt departementschefen snabbt bli aktuella. Departementschefen framhåller, att förslag om att Sverige, förutom genom bidrag till Förenta Nationernas utvidgade program för tekniskt bistånd, måtte göra en egen direkt insats till förmån för underutvecklade länder har på senare tid framkommit. Konkreta förslag har även förelagts myndigheterna. För att uppnå en samordning och därmed en effektivisering av svenska aktioner för tekniskt bistånd bildades den 2 september 1952 centralkommittén för svenskt tekniskt bistånd till mindre utvecklade områden. Att uppskatta kommitténs medelsbehov låter sig icke göra, förrän ett handlingsprogram utarbetats. För att verksamheten skall kunna påbörjas bör emellertid enligt departementschefen bidrag av statsmedel anvisas. I detta sammanhang erinras om att norska stortinget för motsvarande ändamål beviljat ett anslag av 10 miljoner norska kronor.

Med hänsyn till det anförda föreslår departementschefen, att anslaget för nästa budgetår uppföres med oförändrat belopp.

Utskottet finner sig böra godtaga den verkställda anslagsberäkningen och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till internationell hjälpverksamhet* för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kronor.

10:o) **Bidrag till Röda korsets internationella kommitté.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 17), innebärande samma medelsanvisning som för budgetåret 1951/52, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Röda korsets internationella kommitté* för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

Diverse.

11:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 17) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond* för budgetåret 1953/54 anvisa till

- a) *Beskickningsfastigheternas delfond* ett förslagsanslag av 2 975 000 kronor;
- b) *Byggnadsstyrelsens delfond* ett förslagsanslag av 384 000 kronor.

12:o) **Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare.** Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 12 och 13, s. 17 och 18), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

- att riksdagen må för budgetåret 1953/54 anvisa
  - a) till *Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare* ett förslagsanslag av 150 000 kronor;
  - b) till *Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar* ett anslag av 70 000 kronor.

13:o) **Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, s. 18—20) att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 1 114 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 1 090 000 kronor.

Beträffande *Svenska institutet för kulturellt utbyte med utlandet* föreslår departementschefen oförändrad medelsanvisning, 545 000 kronor.

Svensk-amerikanska nyhetsbyrån uppbär nu ett statsbidrag av 415 000 kronor. Departementschefen föreslår, att byrån beredes ersättning för lönehöjningar samt ökade omkostnader för byråns kontor i Stockholm med sammanlagt 14 000 kronor. Det nuvarande bidraget skulle sålunda höjas till 429 000 kronor.

Departementschefen föreslår, att bidraget till *Svensk-internationella pressbyrån* med hänsyn bland annat till inträffade kostnadsstegringar höjes med 10 000 kronor till 110 000 kronor.

Posten *Till ministrernas för utrikes ärendena förfogande* föreslås uppförd med oförändrat belopp, 30 000 kronor.

Utskottet. Den av departementschefen verkställda beräkningen av förevarande anslag har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

- att riksdagen må till *Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 1 114 000 kronor.

14:o) **Utländska pressbesök.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 20 och 21), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

- att riksdagen må till *Utländska pressbesök* för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

15:o) **Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16, s. 21 och 22) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lindblom m. fl.* (I: 51) och den andra inom andra kammaren av herr *Lindberg m. fl.* (II: 61), hemställts, att riksdagen måtte till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 90 000 kronor.

Enligt motionärernas förslag bör bidrag utgå för budgetåret 1953/54 även till Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, svenska sektionen, Svenska freds- och skiljedomsföreningen, Svenska skolornas fredsförening, Nordiska fredsförbundet samt Utrikespolitiska föreningen i Lund och att anslaget därför måtte höjas med 10 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisas till motionen I: 51.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 85 000 kronor.

I anledning av Kungl. Maj:ts förslag (III ht 1952 s. 32) samt motionerna I:251 och II:346 anvisade 1952 års riksdag för ifrågavarande ändamål för budgetåret 1952/53 ett anslag av 85 000 kronor. Statsutskottet framhöll i sitt utlåtande i ämnet (nr 3, p. 15) bland annat dels att ett belopp av 75 000 kronor borde fördelas mellan Utrikespolitiska institutet och Föreningen Mellanfolkligt samarbete för fred, dels ock att statsbidrag med sammanlagt 10 000 kronor borde övergångsvis utgå under ytterligare ett budgetår till Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, svenska sektionen, Svenska freds- och skiljedomsföreningen, Svenska skolornas fredsförening, Nordiska fredsförbundet samt Utrikespolitiska föreningen i Lund. Det för innevarande budgetår beviljade anslaget har fördelats sålunda, att till Utrikespolitiska institutet anvisats 65 000 kronor, Föreningen Mellanfolkligt samarbete för fred 10 000 kronor, Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet, svenska sektionen, 4 000 kronor, Svenska Freds- och skiljedomsföreningen 3 500 kronor, Svenska skolornas fredsförening 1 500 kronor, Nordiska fredsförbundet 500 kronor samt Utrikespolitiska föreningen i Lund 500 kronor.

Med hänsyn till 1952 års riksdags beslut i frågan bör enligt departementschefen statsbidrag under nästa budgetår utgå endast till Utrikespolitiska institutet och Föreningen Mellanfolkligt samarbete för fred. Medelsbehovet skulle därvid minskas med 10 000 kronor. Emellertid anser departementschefen att Utrikespolitiska institutet bör beredas ersättning för inträdda prisstegringar med 5 000 kronor. Anslaget skulle i enlighet härmed upptagas med $(85\ 000 - 10\ 000 + 5\ 000 =)$ 80 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till den ställning, som föregående års riksdag inlog till frågan om anslag för här ifrågavarande ändamål, finner utskottet sig böra tillstyrka, att statsbidrag för nästa budgetår beviljas allenast Utri-

kespolitiska institutet och Föreningen Mellanfolkligt samarbete för fred. Det motionsvis gjorda yrkandet avstyrkes alltså. Mot den av departementschefen verkställda anslagsberäkningen har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 51 och II: 61, till *Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor* för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

16:o) **Restitutionsnämnden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, s. 22), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Restitutionsnämnden* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 22 000 kronor.

17:o) **Flytkapitalbyrån.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18, s. 22 och 23) att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 138 000 kronor.

Anslaget är för innevarande budgetår uppfört med 200 000 kronor.

Flytkapitalbyrån har ansetts böra fortsätta sin verksamhet även under nästa budgetår, ehuru i starkt beskuren form.

Utskottet finner sig böra tillstyrka den verkställda anslagsberäkningen men förutsätter liksom tidigare, att flytkapitalbyrån vinnlägger sig om att i möjligaste mån påskynda avvecklingen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flytkapitalbyrån* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 138 000 kronor.

18:o) **Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 23 och 24), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

19:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 24), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

20:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 24) och med förmälan, att av det för innevarande budgetår anvisade anslaget, 65 000 kronor, ett belopp av 25 000 kronor var avsett för fullföljande av vissa arkivstudier, för vilket ändamål några medel icke erfordras för nästa budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 47 000 kronor.

21:o) **Tillfälliga representationskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 25), innebärande en av belastningen å anslaget förordad höjning av medelsanvisningen med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälliga representationskostnader* för budgetåret 1953/54 anvisa ett reservationsanslag av 60 000 kronor.

22:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 25), innebärande oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1953/54 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

Stockholm den 17 februari 1953.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Iwar Anderson, Näs-gård, fröken Andersson, herrar Leander, Pålsson, Sundelin, Hesselbom, Einar Persson, fru Lindström, herrar Ragnar Persson, Edvin Thun, Erik Svedberg, Lundgren och Axel Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Ståhl, Mårtensson i Uddevalla, Rubbestad, Lindholm, Eriksson i Sandby, Johansson i Mysinge, Thapper, Nihlfors, Birke, Hjalmarson, Blidfors och fröken Ager.

Reservationer.

- 1) vid *punkten 5* (Förenata Nationerna) av herr *Rubbestad*.
- 2) vid *punkten 7* (Europarådet) av herr *Rubbestad*.

3) vid *punkten 15* (Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor) av herrar *Karl Andersson, Sundelin, Einar Persson, fru Lindström, herrar Axel Andersson, Malmborg* i Skövde, *Ståhl, Nihlfors* och fröken *Ager*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 51 och II: 61 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle allenast Utrikespolitiska institutet och Föreningen Mellanfolkligt samarbete för fred tillerkännas statsbidrag för nästa budgetår. Utskottet vill emellertid understryka, att behovet av upplysning i internationella frågor är minst lika stort nu som tidigare. Framhållas må, att den upplysningstjänst, som bedrives av de fem organisationer, vilkas statsbidrag föreslås skola indragas, riktar sig till andra kretsar än vad fallet är beträffande motsvarande verksamhet, som handhaves av förberörda båda sammanslutningar. Visserligen torde ett bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande förslag icke komma att medföra, att dessa fem organisationer nedlägga sin verksamhet men de skulle dock undandragas det stöd och den uppmuntran, som både de själva och den sak, för vilken de arbeta, äro värda. Detta gäller ej minst deras upplysningstjänst rörande de mellanfolkliga organisationer, till vilka Sverige anslutit sig och erlägger bidrag. Under nu angivna förhållanden måste ett bidragsbelopp av 10 000 kronor sägas vara i hög grad motiverat.

Av det anförda följer, att utskottet biträder det motionsvis gjorda yrkandet. Anslaget för nästa budgetår bör alltså uppföras med 90 000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 51 och II: 61, till *Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor* för budgetåret 1953/54 anvisa ett anslag av 90 000 kronor.»